

T.C.
RECEP TAYYIP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TEZ SAVUNMA SINAVI

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİMDALI

TEZ BAŞLIĞI : “Rize’de Evliya Menkıbeleri ve Türbe Etrafında Oluşan Ritüeller”

SUNAN : FATİH ÇAL

DANIŞMAN : YRD.DOÇ.DR.ELİF ŞEBNEM DEMİRCİ

SINAV TARİHİ : 22.06.2017

SAAT : 14.00

SINAV YERİ : ANABİLİM DALI TOPLANTI SALONU

ÖZET

Doğu Karadeniz Bölgesinin yeşil bitki örtüsü ile kaplı küçük limanlarından birisi üzerinde kurulmuş olan Rize, eşsiz tabiat güzelliklerine sahip olan, birçok yerli ve yabancı seyyahın da defterlerinde en ön sayfalarda yer alan küçük ve kadim bir şehirdir.

Geçmiş dönemlerde birçok tarikatın uğrak noktası olan ve birçok tarikat mensubunun da ihya ve irşad için gönderildiği bu topraklar, Allah dostlarının, evliyaların cehd ü gayretiyle neşv ü nema bulmuş ve adeta tasavvuf hamuruyla yoğurulmuştur. Bu evliyalar, insanların kalbinde adeta taht kurmuş; sadece yaşadıkları dönemlerde değil vefatlarının üzerinden uzun yıllar, hatta asırlar geçmesine rağmen onlara duyulan sevgi ve saygı artarak devam etmiştir. İnsanların gönül dünyasına hitap eden bu evliyaların hem yaşarken hem de öldükten sonra göstermiş oldukları kerametlerinden oluşan menkıbeleri insanların diline pelesenk olmuş, yüzyıllar boyu hem yazılı hem de sözlü kültür vasıtasıyla günümüze kadar ulaşılagelmiştir.

Velîlerin yaşarken ortaya koydukları kerâmetlerinin ve himmetlerinin öldükten sonra da devam edeceği, insanlara her türlü maddi ve manevi yardımlarda bulunacağı inancı günümüze kadar sürerek varlığını devam ettirmiştir. Ölmeyen ölüler olarak addedilen bu kişiler için türbeler yapılmış ve bu türbeler etrafında birçok ritüel, inanç ve uygulamalar ortaya çıkmıştır.

Ortaya koyduğumuz bu çalışmada Rize’de evliya menkıbeleri ve türbeler etrafında oluşan ritüeller ele alınmıştır.